

بسمه تعالی

دانشکده پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد داراب

طرح درس دوره ای (course plan) پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیرمترقبه

دانشکده : پرستاری	گروه آموزشی: پرستاری
عنوان درس: پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیرمترقبه	تعداد واحد: 1/5
نوع واحد: نظری - عملی	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری
نام مدرس : نرگس صالحی	نیمسال تحصیلی: 1403-1404
تاریخ شروع: 1403/11/21	تاریخ اتمام: 1404/03/18
محل برگزاری : دانشکده پرستاری	روز/ ساعت برگزاری کلاس: یکشنبه 12:30 = 14:30
پیش نیاز یا هم نیاز: پرستاری بزرگسالان و سالمندان 1-4، پرستاری در اختلالات سلامت مادر ، پرستاری بیماری های کودکان، اصول و کلیات اپیدمیولوژی ، داروشناسی، اصول و مهارت های پرستاری	تعداد دانشجویان: 29

هدف کلی درس:

افزایش آگاهی و آماده سازی دانشجو جهت انجام مراقبت های اورژانسی مبتنی بر تشخیص های پرستاری و ایمن جهت حفظ جان مصدومان/ بیماران اورژانسی بر اساس ملاحظات اخلاقی و قانونی، برقراری ارتباط مناسب با خانواده در بخش های اورژانس بیمارستانی و آماده سازی دانشجو جهت انجام مراقبت های اورژانسی ایمن و با کیفیت با به کارگیری تریاژ و قضاوت صحیح بالینی و مبتنی بر فرایند پرستاری جهت حفظ جان و به بهبود وضعیت سلامت مصدومان / بیماران اورژانسی بر اساس ملاحظات اخلاقی و قانونی، برقراری ارتباط مناسب با خانواده در بخش های اورژانسی بیمارستانی.

شرح درس:

دانشجو ضمن کسب آگاهی در مورد اصول و مفاهیم پرستاری در فوریتها، با بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق، ارتباط مناسب و فرآیند حل مشکل به طور عملی نیز با نحوه ارائه مراقبت فوری به مصدومین، بیماران و خانواده آنها در موارد اورژانسی، در بخش های اورژانس با رعایت اولویت در تصمیم گیری بر اساس ملاحظات اخلاقی و قانونی آشنا خواهد شد.

❖ عناوین مورد نظر برای تدریس:

- معرفی ساختار بخش‌های اورژانس بیمارستانی و تبیین نقش و جایگاه حرفه‌ای پرستاران در بخش‌های اورژانس
- آشنایی با اصول مراقبت پرستاری فوری و ایمن و ملاحظات اخلاقی و قانونی در مصدومان/بیماران اورژانسی، کاربرد فرایند پرستاری در بخش اورژانس بیمارستانی.
- بررسی و ارزیابی مصدوم بیمار در وضعیت اورژانسی بر اساس ابزارهای استاندارد ارزیابی اورژانسی شامل ارزیابی اولیه بر مبنای رویکرد ABCDE (Air way, Breathing, Circulation, Disability, and Exposure)
- ارزیابی ثانویه بر مبنای رویکرد علائم حیاتی و شرح حال بر اساس Sign and Symptoms, Allergies, Medications, Past Medical History, last oral intake, Events leading up to the illness or SAMPLE (injury)
- تریاژ تعریف اصول تریاژ نقش پرستار در تریاژ مصدومان/بیماران در اورژانس بیمارستان شامل تریاژ ۵ سطحی بیمارستانی به روش ESI در شرایط عادی Emergency Severity index
- آشنایی با شبکه و سیستم‌های ثبت و سازماندهی اطلاعات اورژانس بیمارستانی
- آشنایی با اصول مدیریت درد: بررسی و شناخت نوع درد، ارائه مداخلات ضروری در آرام کردن مصدوم، بیمار و تسکین درد
- آشنایی با اصول ارزیابی‌های حیاتی و اداره راه هوایی در مصدومان/مراقبت‌های پرستاری در اورژانس‌های تنفسی
- آشنایی با کد ۲۴۷ و ۷۲۴ در اورژانس‌های قلب و عروق و اورژانس‌های مغز و اعصاب
- آشنایی با اصول احیای قلبی ریوی پایه و پیشرفته بر اساس جدیدترین پروتکل آشنایی با اصول احیای مایعات ترانسفوزیون خون، دارودرمانی و محاسبات دارویی در مصدومان/بیماران اورژانسی
- آشنایی با آزمون‌های تشخیصی و نمونه‌گیری آزمایشگاهی در شرایط اورژانسی

هدف کلی: معرفی ساختار بخش‌های اورژانس بیمارستانی و تبیین نقش و جایگاه حرفه‌ای پرستاران در بخش‌های اورژانس

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- خصوصیات فیزیکی بخش اورژانس را ذکر کند.
- مراقبت‌های اورژانس را به عنوان رویکردی کل نگر و گروهی توضیح دهد، رویکردی که بیمار، خانواده و بستگان نزدیک نیز در آن مشارکت دارند.
- ملاحظات اخلاقی و قانونی در موارد اورژانس را به طور کامل توضیح دهد.

هدف کلی: آشنایی با اصول مراقبت پرستاری فوری و ایمن و ملاحظات اخلاقی و قانونی در مصدومان/بیماران اورژانسی، کاربرد فرایند پرستاری در بخش اورژانس بیمارستانی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- اصول پرستاری در فوریت‌ها را توضیح دهد.
- ملاحظات اخلاقی و قانونی در فوریت‌ها را توضیح دهد
- مراحل اساسی در مدیریت بحران را نام ببرد
- نقش پرستار در بحران را شرح دهد
- اصول ایمنی، امداد و نجات در بلایای طبیعی را به طور کامل توضیح دهد.

هدف کلی: تریاژ: تعریف، اصول تریاژ و نقش پرستار در تریاژ بیماران

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- تریاژ را تعریف کند.
- تاریخچه تریاژ را بداند.
- انواع تریاژ 5 سطحی را نام ببرد.
- خصوصیات پرستار تریاژ را نام ببرد.
- ارائه مراقبت‌های پرستاری را بر اساس اولویت لیست نماید.
- قادر باشد چند مثال در خصوص بیمارانی که در سطوح مختلف تریاژ قرار می‌گیرند ذکر کند.
- بر اساس اصول تریاژ بین وضعیت‌های مختلف اورژانسی به طور صحیح اولویت بندی کند.
- تریاژ به روش ESI را توضیح دهد.

• **هدف کلی:** آشنایی با شبکه و سیستم‌های ثبت و سازماندهی اطلاعات اورژانس بیمارستانی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- سیستم‌های ثبت اطلاعات اورژانس بیمارستانی را بیان کند
- اهمیت مراقبت‌های پرستاری در بخش اورژانس، ساخت پرسنلی و سیستم فوریت‌های پیش بیمارستانی، نحوه اداره شرایط پرسترس در بخش، روشهای مداخله و برقراری تعامل با بیمار و خانواده وی و مسائل مربوط به بهداشت روانی پرستاری در بخش اورژانس را توضیح دهد.
- مراقبت‌های لازم قبل از رسیدن بیمار به بیمارستان را لیست نماید.

• **هدف کلی:** آشنایی با اصول احیای قلبی ریوی پایه و پیشرفته (بر اساس جدیدترین پروتکل) آشنایی با

اصول احیای مایعات ترانسفوزیون خون، دارودرمانی و محاسبات دارویی در مصدومان/بیماران

اورژانسی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- هدف از احیای قلبی ریوی را بدانند
- علائم و نشانه‌های ایست قلبی تنفسی را بشناسند
- اقدامات احیا قلبی-ریوی را به ترتیب اولویت به نحو صحیح انجام دهند
- داروهای مورد استفاده در احیا قلبی-ریوی را بشناسند.
- در احیای قلبی-ریوی الگوریتم مربوطه را مد نظر قرار دهند.
- انواع نحوه خونگیری (سرنگ/لوله مکند/گاز خون شریانی) را هنگام تهیه نمونه خون بیماران بکار گیرند
- نکات لازم در مایع درمانی وریدی را بکار گیرند.

• **هدف کلی:** آشنایی با آزمون‌های تشخیصی و نمونه‌گیری آزمایشگاهی در شرایط اورژانسی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- اهمیت تهیه صحیح نمونه‌های مختلف آزمایشگاهی را شرح دهند
- آزمایشات درخواستی در بخش اورژانس برای بیماران را بشناسد
- کلیه نکات لازم در هنگام تهیه نمونه‌های مختلف را رعایت نمایند
- انواع نحوه خونگیری (سرنگ/لوله مکند/گاز خون شریانی) را هنگام تهیه نمونه خون بیماران بکار گیرند

هدف کلی: آشنایی با اصول مدیریت درد: بررسی و شناخت نوع درد، ارائه مداخلات ضروری در آرام کردن مصدوم، بیمار و تسکین درد

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- نوع درد (حاد و مزمن) و محل آن را شناسایی کند
- راهکارهای تسکین درد در بخش اورژانس را به طور صحیح توضیح دهد.
- قادر باشد ارزیابی درد را به طور صحیح انجام دهد.
- اصول تسکین درد در بخش اورژانس را در تروماها و آسیب های غیر تروما با هم مقایسه کند.

هدف کلی: مارگزیدگی، گزیدگی ناشی از پندپایان

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- علائم و نشانه‌هایی مارگزیدگی را لیست نمایند
- اقدامات اولیه و مراقبت‌های مورد نیاز هنگام مارگزیدگی را بطور کامل انجام دهند
- نکاتی را که در هنگام درمان با پادزهر باید به آن توجه نمود را بیان نمایند
- اقدامات اولیه در مواجهه با نیش‌ها، گزیدگی‌ها، و تحریکات موضعی ناشی از بندپایان را بکار ببرند
- علائم و نشانه‌های عقرب گزیدگی و درمان آنرا شرح دهد
- نکاتی را که در هنگام درمان با پادزهر در عقرب گزیدگی باید به آن توجه نمود را رعایت نمایند.

هدف کلی: اورژانس های محیطی، مسمومیت ها

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- در مورد انواع اختلالات گرمایی توضیح دهد.
- در مورد مراقبت های پرستاری در اختلالات گرمایی توضیح دهد.
- در مورد انواع اختلالات سرمازدگی و هیپوترم توضیح دهد.
- در مورد مراقبت های پرستاری در اختلالات سرمازدگی و هیپوترم توضیح دهد.
- سموم و مسمومیت ها را تعریف نماید
- در مورد انواع مسمومیت ها توضیح دهد.
- در مورد راههای ورود سم توضیح دهد.
- در مورد علائم مسمومیت توضیح دهد.
- در مورد روش های درمانی مسمومیت ها توضیح دهد.
- در مورد پرستاری از بیماران دچار مسمومیت توضیح دهد.
- در مورد مسمومیت های شایع تنفسی و خوراکی و درمان آنها توضیح دهد.

هدف کلی: شکستگی اندام و شکستگی قفسه سینه

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- علائم انواع مختلف شکستگی اندامها را تشخیص دهند
- شکستگی ساده (بسته) و مرکب (باز) را با یکدیگر مقایسه نمایند
- مداخلات اورژانس در شکستگی اندامها را انجام دهند
- علائم و نشانه‌های عوارض شکستگی‌های مختلف اندام را بشناسند
- نشانه‌های شکستگی دنده‌ها بشناسند
- عوارض شکستگی دنده‌ها را تشخیص دهند
- مداخلات درمانی در شکستگی دنده‌ها بکار ببرند
- اقدامات درمانی و مراقبتی را در شکستگی استرنوم بکار گیرند.

هدف کلی: انواع شوک و خونریزی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- شوک را در یک سطر تعریف نمایند
- انواع شوک را بشناسند
- عوامل ایجاد کننده آن را نام ببرند
- علائم بالینی شوک را در مراحل جبران و در حال پیشرفت با هم مقایسه کند.
- اقدامات فوری پرستاری در انواع شوک را انجام دهند.
- اقدامات در مانی- دارویی و پرستاری را بیان نماید
- مراحل شوک را نام ببرند
- نحوه مراقبت و درمان انواع شوک را شرح دهد
- گزارش پیش بیمارستانی مصدوم دچار شوک را تکمیل کند
- خونریزی شریانی، وریدی، و مویرگی را با هم مقایسه کند .
- علائم خونریزی داخلی را فهرست نماید .
- روش‌های کنترل خونریزی را انجام دهد
- بیمار مبتلا به خونریزی داخلی را اداره نماید.

هدف کلی: آشنایی با نحوه مراقبت و اداره مصدوم دچار صدمات شکمی و ناحیه ادراری تناسلی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- مصدوم دچار ترومای شکمی را مورد بررسی دقیق قرار دهد.
- مصدوم دچار بیرون زدگی احشا از سطح شکم را مورد مراقبت قرار دهد.
- مصدوم با جسم فرو رفته در شکم را اداره کند.
- علائم صدمات احتمالی طحال را تشخیص داده، از مصدوم مراقبت کند.

- علائم صدمات احتمالی کبد را تشخیص داده ، مصدوم را مورد مراقبت قرار دهد.
- علائم صدمات کلیه ، مثانه، و مجاری ادراری- تناسلی را توضیح داده، از مصدوم مراقبت به عمل آورد.
- علائم پارگی دیافراگم را تشخیص داده، از مصدوم مراقبت کند .
- مراقبت های ویژه از مصدومین دچار ترومای شکمی را تا 72 ساعت بعد از صدمه توضیح دهد

روش تدریس:

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوپیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه های کوچک
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

روش آموزش واحد عملی (اتاق پراتیک)

- آموزش برخی از مهارت های پرستاری در فوریت ها شامل:
- یک ترالی اورژانس کامل را شناسایی نماید
- احیای قلبی ریوی پایه _ پیشرفته و مدیریت راه هوایی را انجام دهد.
- بانداژ و بخیه را انجام دهد
- ارزیابی اولیه مصدوم ترومایی و تریاژ پیش بیمارستانی (SALT) و انتقال و جابجایی مصدوم، پوزیشن و حمل مصدوم را انجام دهد
- اصول مراقبت های پرستاری در انواع شوک و خونریزی را به کار بندد
- اصول مراقبت های پرستاری در تروما به بدن و ترومای چندگانه را به کار بندد
- اصول مراقبت های پرستاری در تروما و صدمات ناحیه شکم را به کار بندد
- اصول مراقبت های پرستاری در تروما و صدمات ناحیه ادراری _ تناسلی را به کار بندد
- اصول مراقبت های پرستاری در اورژانس های محیطی (گرمزدگی، سرمازدگی، برق گرفتگی، غرق شدگی و سوختگی با اشعه) را به کار بندد.

امکانات آموزشی:

- پاورپوینت، فیلم، تخته وایت برد، ماژیک

آموزش دهنده:

❖ منابع اصلی درسی:

کتاب جامع فوریت های پرستاری اثر ملاحح نیک روان مفرد، نشر حیدری

***** قابل توجه دانشجویان عزیز: خاطر نشان می شود که به خاطر ضیغ وقت ، تدریس استاد در کلاس جهت راهنمایی شما می باشد. تکمیل یادگیری متضمن مشارکت و مطالعه فعال شما می باشد.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

5 نمره	آزمون عملی
1 نمره	حضور فعال و توام با آمادگی
	تکالیف دانشجویی (کنفرانس – ارایه مقاله در مورد بیماری های مرتبط با دروس
2 نمره	تمرین عملی و انجام مستقل روش)
12 نمره	آزمون پایانی
20	نمره کل:

مقررات کلاسی:

- ❖ حضور به موقع در کلاس
- ❖ برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو برابر مقررات آموزشی دانشکده
- ❖ رعایت شئونات دانشجویی
- ❖ خاموش کردن موبایل در کلاس درس
- ❖ رعایت احترام به استاد
- ❖ رعایت اصول اخلاقی

❖ انجام به موقع تکالیف و تحویل پروژه در تاریخ تعیین شده

❖ الزامی بودن شرکت در امتحان میان ترم برای پاس کردن واحد درسی

❖ امتحان فقط یکبار برای کل کلاس و در تاریخ مقرر انجام می پذیرد.